

सुन्दरहरैँचा नगरपालिका
नेपाल स्वास्थ्य सेवा, फार्मसी सहायक पाँचौं तह पदको खुला प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रम योजनालाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- १००

द्वितीय चरण : अन्तर्वार्ता (Interview)

पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण: लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- १००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणालि		प्रश्नसंख्या × अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान र सामान्य अभिज्ञता परीक्षण (General Awareness & General Aptitude Test)	100	40	वस्तुगत (Objective)	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	२५ प्रश्न × २ अङ्क	४५ मिनेट
	सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job Based - knowledge)					२५ प्रश्न × २ अङ्क	

द्वितीय चरण : अन्तर्वार्ता (Interview)

पूर्णाङ्क :- ३०

पत्र /विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
अन्तर्वार्ता (Interview)	30		अन्तर्वार्ता (Interview)	-

द्रष्टव्य :

- यो पाठ्यक्रमको योजनालाई प्रथम चरण र द्वितीय चरण गरी दुई भागमा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाको प्रश्नपत्रको माध्यम भाषा पाठ्यक्रमको विषयवस्तु जुन भाषामा दिइएको छ सोही भाषाको आधारमा नेपाली वा अंग्रेजी मध्ये कुनै एक मात्र भाषा हुनेछ । तर विषयवस्तुलाई स्पष्ट गर्नुपर्ने अवस्थामा दुवै भाषा समेत प्रयोग सकिने छ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कटौत गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कटौत पनि गरिने छैन ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तरमा (ठिक) चिन्ह लगाउनु पर्नेछ । एक भन्दा बढी उत्तरमा ठिक लगाएमा सो प्रश्न रद्द हुनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- परीक्षामा परीक्षार्थीले मोबाइल वा यस्तै प्रकारका विद्युतीय उपकरण परीक्षा हलमा लैजान पाइने छैन ।
- परीक्षामा सोधिने प्रश्न संख्या, अंक र अडकभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिइए अनुसार हुनेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि संसोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरि संसोधन भई कायम रहेकालाई पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

प्रथम पत्र (Paper I) :-

सामान्य ज्ञान र सामान्य अभिज्ञमता परीक्षण तथा सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान

भाग (Part I) :

सामान्य ज्ञान र सामान्य अभिज्ञमता परीक्षण

(General Awareness and General Aptitude Test)

खण्ड (Section - A) : (१५ प्रश्न २ अङ्क . ३० अंक)

1. सामान्य ज्ञान (General Awareness) (१६ अंक)

- 1.1 नेपालको भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक स्रोत र साधनहरू
- 1.2 नेपालको ऐतिहासिक, सांस्कृतिक र सामाजिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
- 1.3 नेपालको आर्थिक अवस्था र चालु आवधिक योजना सम्बन्धी जानकारी
- 1.4 जैविक विविधता, दिगो विकास, वातावरण, प्रदुषण, जलवायु परिवर्तन र जनसंख्या न्यवस्थापन
- 1.5 मानव जीवनमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्ने विज्ञान र प्रविधिको महत्वपूर्ण उपलब्धिहरू
- 1.6 जनस्वास्थ्य, रोग, खाद्य र पोषण सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 1.7 नेपालको संविधान भाग १ देखि ५ सम्म र अनुसूचीहरू
- 1.8 संयुक्त राष्ट्रसंघ र यसका विशिष्टीकृत संस्था सम्बन्धी जानकारी
- 1.9 क्षेत्रीय संगठन टसार्क, बिमस्टेक, आसियान र युरोपियन संघ सम्बन्धी जानकारी
- 1.10 राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक गतिविधिहरू

2. सार्वजनिक न्यवस्थापन (Public Management) (१४ अंक)

- 2.1 कार्यालय न्यवस्थापन (Office Management)
 - 2.1.1 कार्यालय (Office) परिचय, महत्व, कार्य र प्रकार
- 2.2 सहायक कर्मचारीका कार्य र गुणहरू
 - 2.2.1 कार्यालय स्रोत साधन (Office Resources): परिचय र प्रकार
- 2.3 कार्यालयमा सञ्चारको महत्व, किसिम र साधन
 - 2.3.1 कार्यालय कार्यविधि (Office Procedure) : पत्र न्यवहार (Correspondence), दर्ता र चलानी (Registration & Dispatch), परिपत्र (Circular), तोक आदेश (Order), टिप्पणी लेखन र टिप्पणी तयार पार्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू
 - 2.3.2 अभिलेख न्यवस्थापन (Record Management)
- 2.4 निजामती सेवा ऐन र नियमावलीमा भएका देहायका न्यवस्थाहरू
 - 2.4.1 निजामती सेवाको गठन, संगठन संरचना, पदपूर्ति गर्ने तरिका र प्रक्रियाहरू
 - 2.4.2 कर्मचारीको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा, बिदा, विभागीय सजाय र अवकाश
 - 2.4.3 कर्मचारीले पालन गर्नुपर्ने आचरण र कर्तव्यहरू
- 2.5 सरकारी बजेट, लेखा र लेखापरीक्षण प्रणाली सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 2.6 सार्वजनिक सेवा प्रवाहको अर्थ, सेवा प्रवाह गर्ने निकाय, तरिका र माध्यमहरू
- 2.7 सार्वजनिक बडापत्र (Public Charter) : महत्व र आवश्यकता
- 2.8 न्यवस्थापनको अवधारणा तथा सार्वजनिक न्यवस्थापनमा निर्देशन, नियन्त्रण, समन्वय, निर्णय प्रक्रिया, उत्प्रेरणा र नेतृत्व सम्बन्धी जानकारी
- 2.9 मानवीय मूल्य मान्यता (Human Values), नागरिक कर्तव्य र दायित्व तथा अनुशासन

सुन्दरहरैँचा नगरपालिका
नेपाल स्वास्थ्य सेवा, फार्मसी सहायक पाँचौं तह पदको खुला प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

खण्ड (Section - B) : (१० प्रश्न २ अङ्क .२० अङ्क)

3. **सामान्य अभिक्षमता परीक्षण (General Aptitude Test)**
- 3.1 **शाब्दिक अभिक्षमता परीक्षण (Verbal Aptitude Test) :** यस परीक्षणमा शब्दज्ञान, अनुक्रम, समरूपता, वर्गीकरण, कोडिङ-डिकोडिङ, दिशा र दुरी ज्ञान परीक्षण (direction & distance sense test), तर्क विचार सम्बन्धी (logical reasoning), पंक्तिक्रम (ranking order) आदि विषयवस्तुबाट प्रश्नहरू समावेश गरिनेछ ।
- 3.2 **संख्यात्मक अभिक्षमता परीक्षण (Numerical Aptitude Test) :** यस परीक्षणमा अनुक्रम, समरूपता, वर्गीकरण, कोडिङ, मेट्रिक्स, अंकगणितीय तर्क / क्रिया सम्बन्धी, प्रतिशत, भिन्न, अनुपात, औसत, समय र काम, आदि विषयवस्तुबाट प्रश्नहरू समावेश गरिनेछ ।
- 3.3 **अशाब्दिक अभिक्षमता परीक्षण (Non-Verbal/Abstract Aptitude Test) :** यस परीक्षणमा अनुक्रम, समरूपता, वर्गीकरण, भेन चित्र, मेट्रिक्स, त्रिभुज र वर्गहरूको रचना, चित्र वा आकृति बनावट र विश्लेषण, आदि विषयवस्तुबाट प्रश्नहरू समावेश गरिनेछ ।
- 3.4 **रूजु गर्ने (Verification test) र फाइलिङ अभिरूचि परीक्षण (Filing aptitude test):** रूजु गर्ने (Verification test) परीक्षणमा तथ्यांक, संख्या वा शाब्दिक सूचनालाई जाँच गर्ने वा त्रुटी पत्ता लगाउने अथवा समानता वा भिन्नता पत्ता लगाउने किसिमका प्रश्नहरू समावेश हुनेछन । फाइलिङ अभिरूचि परीक्षण (Filing aptitude test) मा शाब्दिक र संख्यात्मक फाइलिङ वस्तु वा प्रक्रियालाई वर्णमालाक्रम, संख्यात्मकक्रम वा कालक्रम अनुसार समाधान गर्ने किसिमका प्रश्नहरू समावेश हुनेछन ।
- 3.5 **निर्देशन अनुसरण गर्ने (Follows the instructions) विश्लेषणात्मक तार्किकता परीक्षण (Analytical reasoning test):** निर्देशन अनुसरण गर्ने (Follows the instructions) परीक्षणमा दिइएको लिखित निर्देशनलाई हुबहु अनुसरण गरी समाधान गर्ने किसिमका प्रश्नहरू समावेश हुनेछन । विश्लेषणात्मक तार्किकता परीक्षण (Analytical reasoning test) मा शाब्दिक वा संख्यात्मक वा अशाब्दिक किसिमका विश्लेषणात्मक तार्किकता सम्बन्धी प्रश्नहरू समावेश हुनेछन ।

सुन्दरहरैँचा नगरपालिका
नेपाल स्वास्थ्य सेवा, फार्मसी सहायक पाँचौं तह पदको खुला प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

भाग (Part II) :-

सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job Based - Knowledge)

(२५ प्रश्न २ अङ्क . ५० अंक)

1. **Development of Pharmacy and Drug Legislation in Nepal**
 - 1.1 Development of Pharmacy and Pharmaceutical Institutions in Nepal
 - 1.2 औषधि ऐन, २०३५ :- गुणस्तरीय औषधिको उत्पादन, निकासी, पैठारी, बिक्री वितरण, र संचय सम्बन्धी ब्यवस्था, औषधिको वर्गिकरण र नेपालमा प्रतिबन्धित औषधिहरू
 - 1.3 औषधि ऐन, २०३५ र त्यस अन्तर्गत जारी गरिएको देहायका नियमावली तथा संहिताहरू:-
 - औषधि दर्ता नियमावली, २०३८
 - औषधि परामर्श परिषद र औषधि सल्लाहकार समिति गठन नियमावली, २०३७
 - औषधि जाँचबुझ तथा निरीक्षण नियमावली, २०४०
 - औषधि स्तर नियमावली, २०४३
 - औषधि उत्पादन संहिता, २०४१
 - 1.4 Use of Pharmacopoeia and pharmacopoeias recognized in Nepal
 - 1.5 National Health Policy and National Drug Policy
2. **Dispensing and Hospital Pharmacy**
 - 2.1 Prescription, proper handling of prescription, Incompatibilities, Adverse drug reactions
 - 2.2 Pharmaceutical dosage forms, Dispensing of pharmaceutical preparations.
 - 2.3 Pharmaceutical additives
 - 2.4 Roles of Pharmacist in hospital and community, Patient counseling
 - 2.5 National Formulary and Hospital Formulary
 - 2.6 Standard Treatment Schedules and rational use of drugs
3. **Emergency and Pharmaceutical Care**
 - 3.1 Basic knowledge of first aid; various medical conditions requiring first aid.
 - 3.2 Principle and strategy of Primary Health Care in context to National Health Policy
 - 3.3 Maternal and Child Health Care
4. **Pharmacognosy**
 - 4.1 Drying, storage, and quality control of herbal drugs
 - 4.2 Extraction process and isolation of active ingredients
5. **Pharmaceutical Analysis**
 - 5.1 Fundamental titrimetric analysis, acid-base titration.
 - 5.2 Basic principle of spectroscopic methods of analysis, visible and ultra-violet spectroscopy
 - 5.3 Separation techniques, Column, Paper, Thin layer chromatography
 - 5.4 Principles of microbiological assay of antibiotics and vitamins.
 - 5.5 Sampling technique and use of statistics
6. **Pharmacology & Microbiology**
 - 6.1 Mechanism and action of drugs, their safety, uses and mode of administration
 - 6.2 Basic knowledge of Pharmacokinetics and pharmacodynamics

सुन्दरहरैँचा नगरपालिका
नेपाल स्वास्थ्य सेवा, फार्मसी सहायक पाँचौं तह पदको खुला प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

6.3 Basic principles of immunology, sterility and pyrogen testing

7. **Inventory Control & Drug Supply Management**

- 7.1 Logistics management and distribution
- 7.2 Cost recovery drug scheme
- 7.3 Concept of Essential Drugs
- 7.4 Storage of drugs

प्रथम पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिने छ ।

प्रथम पत्र वस्तुगत					
भाग	खण्ड	विषयवस्तु	परीक्षा प्रणाली	अङ्कभार	प्रश्न संख्या × अङ्क
I	(A)	सामान्य ज्ञान (General Awareness)	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	३०	१५ प्रश्न × २ अङ्क . ३०
	(B)	सामान्य अभिक्षमता परीक्षण (General Aptitude Test)		२०	१० प्रश्न × २ अङ्क . २०
II	-	सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job Based -knowledge)		५०	२५ प्रश्न × २ अङ्क . ५०

प्रथम पत्रको भाग (Part II) सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job based -knowledge) को पाठ्यक्रमका एकाइबाट परीक्षामा यथासम्भव देहाय बमोजिम प्रश्नहरू सोधिने छ ।

पाठ्यक्रमको एकाई	1	2	3	4	5	6	7
प्रश्न संख्या	5	5	3	2	2	5	3